

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ το 1979 θα διεξαχθούν στις χώρες της ΕΟΚ εκλογές για τη Συνέλευση (Κοινοβούλιο) της ΕΟΚ (Ευρωπαϊκή Συνέλευση). Οι εκλογές αυτές αποτελούν όρο στην εξέλιξη της Κοινότητας. Για πρώτη φορά τα μέλη της Συνέλευσης θα εκλεγούν άμεσα από τους πληθυσμούς των χωρών -

μελών. Μέχρι σήμερα ορίζονταν από τα Κοινοβούλια των χωρών - μελών. Η άμεση εκλογή της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης χαιρετίστηκε τόσο στην ΕΟΚ όσο και στην Ελλάδα, από τους οπαδούς της ένταξης, ως ένα αποφασιστικό βήμα προς την ενωμένη

Ευρώπη. Με την εκλογή δίνεται νέα ώθηση στην «ευρωπαϊκή δυναμική». Η Ευρώπη αποκτά ένα δικό της άμεσα εκλεγμένο όργανο. Οι λαοί της Ευρώπης θα μπορέσουν έτσι με την ψήφο τους να επιβάλουν λύσεις στις συντηρητικές εθνικές κυβερνήσεις και να προωθήσουν την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Πρόεδρος ή μία νέα παγίδα;

ΑΣ ΔΟΥΜΕ αν η επιχειρηματολογία του τη αληθεύει. Οι εξουσίες της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης είναι περιορισμένες. Έχει κυρίως συμβουλευτική αρμοδιότητα σε όλα τα θέματα, που αφορούν την πραγματοποίηση της οικονομικής συνένοιας των χωρών-μελών. Η Συνέλευση δεν έχει νομοθετικές εξουσίες. Δεν μπορεί να αποφασίσει δεσμευτικούς για τα κράτη μέλη νόμους με τους οποίους είτε περιορίζονται ή αφέρονται οι νομοθεσίες των κρατών-μελών είτε μεταδίδονται οι αρμοδιότητες των εθνικών κυβερνήσεων σε υπερεθνικά όργανα. Αποφασιστικές εξουσίες έχει η Ευρωπαϊκή Συνέλευση σε δύο μόνο θέματα. Μπορεί να απορρίψει την ετήσια έκθεση, της Επιτροπής, που διευθύνει την ΕΟΚ και έτσι να της εκφράσει τη δυσπιστία της. Έχει επίσης το δικαίωμα να απορρίψει τον προϋπολογισμό της Κοινότητας και να τον τροποποιήσει ως προς τις «μη υποχρεωτικές» δαπάνες. Η Συνέλευση δεν έχει άσκηση τις εξουσίες αυτές μέχρι σήμερα. Η Συνέλευση είναι επομένως ένα συμβουλευτικό όργανο, ένα δόγμα για να ασταλάσσονται απόψεις, που μπορούν ίσως να εισακουστούν από άλλα όργανα με αποφασιστικές αρμοδιότητες. Είναι περισσότερο συνάθροιση βουλευτών παρά κοινοβούλιο. Η δράση της και μετά την εκλογή του καλοκαιριού θα περιοριστεί σε ενδιάμεσες αλλά χωρίς συνέχεια συζητήσεις για την πορεία ζωής, την προσαρμογή του περιβάλλοντος ή και τα άλλα γενικά προβλήματα της ανθρώπινης ζωής.

Του Κ. ΣΗΜΙΤΗ
μέλους του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ

νοβουλίου. Διαφορετική άποψη υποστήριξαν τόσο ο Γερμανός πρωθυπουργός Σμίτ όσο και ο προβλεπόμενος για πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης Βίλλυ Μπράντ. Κατ' αυτούς η Ευρωπαϊκή Συνέλευση δεν πρόκειται να περιοριστεί στις ελάχιστες αρμοδιότητες που έχει σήμερα. Η Συνέλευση είναι αρκετά νομιμοποιημένη με την απ' ευθείας εκλογή, ώστε να συζητήσει και να αποφασίσει πάνω σε οποιοδήποτε θέμα. Διαμετρικά αντίθετες είναι οι απόψεις στη Μεγάλη Βρετανία. Εκεί κυριαρχεί ακόμη η γνώμη, ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η Ε.Ο.Κ. να ξεπεράσει τα στενά πλαίσια μιας τελωνειακής ένωσης. Η δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης δεν επιτρέπεται να οδηγεί σε περιορισμούς των εξουσιών του Αγγλικού Κοινοβουλίου.

ΑΝΤΙΚΡΟΤΩΜΕΝΕΣ είναι και οι απόψεις των κομμάτων που συμμετέχουν στη διαδικασία των εκλογών. Το γαλλικό κομμουνιστικό κόμμα π.χ. βλέπει να διαγράφεται έντονος ο κίνδυνος της αμερικανο-γερμανικής επικυριαρχίας, ενώ το ιταλικό κομμουνιστικό κόμμα ζητάει ακόμη περισσότερες εξουσίες για την Ευρωπαϊκή Συνέλευση και ταχύτερη πορεία προς ένα ομοσπονδιακό σύστημα.

Οι αντιθέσεις και αντιφάσεις αυτές δείχνουν ότι δεν έχει αποκατασταθεί ακόμη στους ηγετικούς κύκλους της Δυτικής Ευρώπης πλατεία συναίνεση για τους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής. Είναι για τούτο πρόωρο, να συμπεριληφθεί από το ένα ή άλλο γεγονός ότι η διαδικασία για την ενοποίηση της Ευρώπης είναι ήδη αποφασισμένη και δεδομένη. Στη σημερινή συγκυρία κατ'ελάχιστον υπάρχουν όμως μία σειρά από παράγοντες που θα προσδιορίσουν την κατεύθυνση της εξέλιξης.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ Συνέλευση, που θ' αντλεί τη νομιμοποίησή της από τους ίδιους τους ψηφοφόρους, θα τείνει σε αύξηση των εξουσιών της. Η εξουσία έλκει την εξουσία. Η Συνέλευση θα επιδιώξει βαθμιαία να επεκτεί-

νει τις αποφασιστικές αρμοδιότητές της. Αν άρκεσει στο σημερινό της ρόλο ενός συμβουλευτικού σώματος από κοινοβουλευτικούς, οι κυβερνήσεις των χωρών-μελών δεν θα μπορέσουν να ξαναεπιστρατεύσουν την επόμενη τετραετία τους ψηφοφόρους για την εκλογή. Μία ουσιαστικά ανύπαρκτη συνέλευση θα καταποντισθεί στη γεσική αδιαφορία. Το έρωτημα είναι για τούτο, προς ποιά κατεύθυνση θα επιδιώξει να δουλέψει η Συνέλευση ώστε να δικαιολογήσει την ύπαρξή της.

Την Ευρωπαϊκή Συνέλευση απασχολήσει πρόσφατα το θέμα της παραγωγής των αναγκαίων για το ΝΑΤΟ όπλων. Τα προγράμματα παραγωγής των χωρών-μελών του ΝΑΤΟ δεν έχουν συντονισθεί σε ικανοποιητικό βαθμό με αποτέλεσμα οι πολεμικές βιομηχανίες των χωρών-μελών της ΕΟΚ και των ΗΠΑ να απασχολούνται με την ανάπτυξη των ιδίων όπλων. Αν και ΕΟΚ και ΝΑΤΟ δεν αποτελούν επίσημα συνδεδεμένους οργανισμούς, αν και η Γαλλία έχει αποχωρήσει από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ και επομένως είναι αναγκαίο γι' αυτήν να παράγει οποιαδήποτε όπλα θέλει, η Ευρωπαϊκή Συνέλευση συνέστησε να ενταχθεί και η γαλλική πολεμική βιομηχανία στον κοινό ατλαντικό προγραμματισμό. Η γαλλική κυβέρνηση χαρακτήρισε την απόφαση αυτή ως μη δεσμευτική. Η Ευρωπαϊκή Συνέλευση, όπως σήμερα έτσι και αύριο, θα επιδιώξει τη στενότερη σύνδεση των ευρωπαϊκών χωρών, με σκοπό την ολοκλήρωση του νατοϊκού-ατλαντικού πλέγματος σε όλους τους τομείς. Από γαλλική πλευρά έχουν κιόλας εκφραστεί φόβοι μήπως με τη λήψη αποφάσεων-διακηρύξεων ασκήσει πίεση για την επανένταξη τμημάτων του γαλλικού στρατού στο ατλαντικό σύστημα άμυνας.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ

ΣΤΗ ΒΟΝΝΗ πολλοί από τους διοικούντες επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν την απ' ευθείας εκλεγμένη Συνέλευση ως μηχανισμό για να προωθηθεί η ευρωπαϊκή ενοποίηση κάτω από γερμανική καθοδήγηση. Πρός τούτο, όπως το έδειξε η κοινή γαλλο-γερμανική πρωτοβουλία για το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα, επιδιώκουν να συνεταιριστούν τις φιλοατλαντικές γαλλικές πολιτικές δυνάμεις στην προσπάθειά τους αυτή. Στόχος που διαγράφουν είναι η «ευρωπαϊκή

Ευρώπη». Ο Γάλλος πρόεδρος, μάλιστα, τόνισε, ότι επιδίωξη του είναι ν' απαλλαγεί η Ευρώπη από την αμερικανική κηδεμονία. Όμως αντίθεση των κύκλων αυτών με τις ΗΠΑ δεν υπάρχει. Εκείνο που επιδιώκουν είναι ο καλύτερος συντονισμός της πολιτικής με τις ΗΠΑ, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κέντρων λήψης αποφάσεων ώστε να αποφευχθούν για χάρη του κοινού συμφέροντος μονόπλευρες ενέργειες, όπως π.χ. η σημερινή συστημική υποτίμηση του δολαρίου. Οι πρωτεργάτες της εντατικοποίησης της ευρωπαϊκής πολιτικής, όπως ο Γερμανός πρωθυπουργός ή ο Γάλλος πρόεδρος είναι στη χώρα τους από τους πιο ένθερμους διασώτες, της ατλαντικής συμμαχίας. Όταν λοιπόν αύριο θελήσουν να επεκτείνουν τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης, θα το επιδιώξουν για να στεριώσουν το σύστημα διεθνών διασυνδέσεων που ασπάζονται.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ τομέα η Ευρωπαϊκή Συνέλευση θα δράσει κύρια ως εγγυητής της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων. Στα κράτη-μέλη έχουν δημιουργηθεί σήμερα λίγο ως πολύ στεροί συσχετισμοί μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων. Η Δεξιά και η Αριστερά έχουν απομυεταλλώσει τις θέσεις τους. Για να δημιουργηθούν οι ίδιοι συσχετισμοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να υπάρξει η δυνατότητα μίας άλλης προεδρευτικής πολιτικής στην ευρωπαϊκή συνέλευση θα περάσει πολύς καιρός. Η Αριστερά σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα είναι μειοψηφία και διαιρεμένη. Επομένως η Συνέλευση με τις ατλαντικές, σοσιαλδημοκρατικές και συντηρητικές πλειοψηφίες της θα είναι ένα πρόσθετο εμπόδιο σε οποιαδήποτε άριστερη «περιπέτεια» σε μία από τις χώρες-μέλη.

Η Συνέλευση θα άφαιρεση όλο και περισσότερο τα ήνια της πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στους μηχανισμούς διακυβέρνησης, που δημιουργούν οι κατευθυντήριες δυνάμεις του καπιταλιστικού συστήματος, επικρατώντας την πολυπλοκότητα των προβλημάτων που θέτει η ευρωπαϊκή οργάνωση και την ανάγκη μίας ισχυρής εκτελεστικής εξουσίας. Τα μονοπωλιακά και ολιγοπωλιακά συγκροτήματα, οι ομάδες συμφερόντων των επιχειρηματιών, οι οικονομικοί - πολιτικοί - στρατιωτικοί κατεστημένοι θα συνεχίσουν όπως σήμερα να έχουν τον κύριο λόγο. Η ευρωπαϊκή ενοποίηση, θα επιδιωχθεί από τη Συνέλευση στο μέτρο που θα προωθήσει τον έλεγχο του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου, από όσες δυνάμεις τον ελέγχουν ήδη σήμερα. Θα παραμείνει στο επίπεδο των ευγενών επιδιώξεων και οραμάτων στο μέτρο που θα τείνει να δημιουργήσει ισχυρά πολιτικά κέντρα, τα οποία θα ήσαν σε θέση να αμφισβητήσουν τις υπάρχουσες εξουσίες.

Η ΕΝΟΠΙΩΣΗ της Ευρώπης μέσα από την Ευρωπαϊκή Συνέλευση, θα τείνει να κατοχυρώσει το πολιτικο-οικονομικό σύστημα των ανεπτυγμένων βιομηχανικών καπιταλιστικών κρατών στη Δυτική Ευρώπη, θα δημιουργήσει πρόσθετους μηχανισμούς για να διατηρηθεί η αμερικανική επικυριαρχία σε συνεργασία με τους εκάστοτε προτιμολογούμενους των ΗΠΑ όπως είναι σήμερα η Ομοσπονδιακή Γερμανία, θα παρατείνει τη διαίρεση της Ευρώπης και την πόλωση της γύρω από δύο αντίπαλα στρατόπεδα. Η εξέλιξη αυτή δεν θα οδηγήσει επομένως στην ανάσχεση των εξοπλισμών, δεν θα θέσει τις βασικές προϋποθέσεις για να λυθούν με τρόπο διαρκή τα προβλήματα του ευρωπαϊκού χώρου όπως είναι το ενεργειακό, η προμήθεια πρώτων υλών, η πλήρης απασχόληση, η συνεργασία με τις χώρες του τρίτου κόσμου, η εξασφάλιση μίας πιο ανθρώπινης κοινωνίας.

ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Ο σημερινός τρόπος εκλογής της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης δεν είναι σε θέση να ενισχύσει αποφασιστικά τη θέση της. Οι πρώτες «ευρωπαϊκές» εκλογές θα διεξαχθούν σε κάθε χώρα με εκλογικό σύστημα, που θα καθορίσει η κάθε εθνική κυβέρνηση. Οι «ευρωπαϊκές» εκλογές θα είναι επομένως αθροισμα εθνικών εκλογών και όχι μία κοινή διαδικασία. Στη Γαλλία κάθε κόμμα θα παρουσιάσει ένα ενιαίο ψηφοδέλτιο για ολόκληρη την επικράτεια. Οι έδρες θα καταμερισθούν αναλογικά μεταξύ των κομμάτων. Η σειρά αναγραφής στο ψηφοδέλτιο θα καθορίζεται και τη σειρά εκλογής μεταξύ των υποψηφίων του ίδιου ψηφοδελτίου. Στην Αγγλία αντίθετα θα ισχύσει το πλειοψηφικό με στενή περιφέρεια, το ίδιο σύστημα που ισχύει στις εθνικές εκλογές. Οι πλειοψηφίες στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση και η δύναμη της κάθε παράταξης δεν θα αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των ψηφοφόρων, μία πού το εκλογικό μέτρο και ο τρόπος εκπροσώπησης δεν θα είναι ενιαίοι.

ΤΟ ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΝ οι χώρες-μέλη με τη νέα εκλογική διαδικασία είναι άσπες. Οι ερμηνείες που δίνονται αντικρουούνται. Η άμεση εκλογή της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης ήταν αποτέλεσμα πρωτοβουλίας του Γάλλου Προέδρου, που ήθελε να προωθήσει κάποια ενωτική διαδικασία στην καταταλαιπωρημένη από τις διενέξεις για τα αγροτικά προϊόντα, τη νομισματική πολιτική και πλήθος άλλα δυσεπίλυτα προβλήματα. Ε.Ο.Κ. Ο Γάλλος Πρόεδρος παρέμεινε όμως αρκετά άσπης ως προς τις μελλοντικές επιδιώξεις του. Στο πιεστικό έρωτημα αν σκοπεύει να προωθήσει υπερεθνικές διαδικασίες, δήλωσε, ότι επιδιώκει μία ευρωπαϊκή «συννομοσπονδία». Ο όρος συννομοσπονδία μπορεί να χαρακτηρίσει τόσο μία στενή όσο και μία χαλαρή ένωση κρατών, που προωθούν σε λίγους κύρια οικονομικούς ή και σε περισσότερους τομείς της συνεργασίας τους. Σιδηλλική είναι και η θέση του στην απορία, μήπως οι εκλογές είναι ένα πρώτο βήμα, για να μετατραπεί η Ευρωπαϊκή Συνέλευση σε πραγματικό Κοινοβούλιο. Οι εξουσίες της Συνέλευσης, ήταν η απάντησή του σε πρόσφατη συνέντευξη Τύπου, ρυθμίζονται από συνθήκες και οι συνθήκες μπορούν να αλλάξουν μόνο με την ομόφωνη γνώμη των κρατών-μελών. Άρα και οι αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης θα εξαρτηθούν από τη θέληση του Γαλλικού Κοι-

